

Bruxelles, 27. svibnja 2019.
(OR. en)

**Međuinstitucijski predmet:
2008/0140(CNS)**

9567/1/19
REV 1

**SOC 381
ANTIDISCRIM 13
JAI 564
MI 463
FREMP 73**

IZVJEŠĆE

Od:	Predsjedništvo
Za:	Odbor stalnih predstavnika (dio 1.) / Vijeće
Br. preth. dok.:	14253/18
Br. dok. Kom.:	11531/08 SOC 411 JAI 368 MI 246 - COM(2008) 426 final
Predmet:	Prijedlog direktive Vijeća o provedbi načela jednakog postupanja prema osobama bez obzira na njihovu vjeru ili uvjerenje, invaliditet, dob ili spolnu orijentaciju – izvješće o napretku

I. UVOD

Komisija je 2. srpnja 2008. donijela prijedlog direktive Vijeća kojim se zaštita od diskriminacije na temelju vjere ili uvjerenja, invaliditeta, dobi ili spolne orijentacije želi proširiti na područja izvan zapošljavanja. Nadopunjujući postojeće zakonodavstvo EZ-a¹ u tom području, predloženom horizontalnom direktivom o jednakom postupanju zabranila bi se diskriminacija na navedenim temeljima u sljedećim područjima: socijalnoj zaštiti, što uključuje i socijalno osiguranje i zdravstvenu zaštitu, obrazovanju te pristupu robi i uslugama, što uključuje i stanovanje.

¹ Posebno direktive Vijeća 2000/43/EZ, 2000/78/EZ i 2004/113/EZ.

Velika većina delegacija prijedlog je u načelu pozdravila, a mnoge su poduprle činjenicu da se njime postojeći pravni okvir želi upotpuniti radom na svim četirima temeljima diskriminacije s pomoću horizontalnog pristupa.

Većina delegacija potvrdila je važnost promicanja jednakog postupanja kao zajedničke društvene vrijednosti u EU-u. Nekoliko je delegacija posebno istaknulo važnost navedenog prijedloga u kontekstu provedbe Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom (UNCRPD). Međutim, neke delegacije radije bi dale prednost ambicioznijim odredbama u pogledu invaliditeta.

Premda naglašavaju važnost borbe protiv diskriminacije, neke su delegacije u prošlosti dovele u pitanje potrebu za prijedlogom Komisije, koji vide kao narušavanje nacionalne nadležnosti za određena pitanja i smatraju ga oprečnim načelima supsidijarnosti i proporcionalnosti. Osim toga, još izražavaju sumnje u pogledu uključivanja socijalne zaštite i obrazovanja u područje primjene.

Neke delegacije također su zatražile pojašnjenja i izrazile zabrinutost, posebno u vezi s nedostatkom pravne sigurnosti, podjelom nadležnosti te praktičnim, financijskim i pravnim učinkom prijedloga.

Dvije delegacije zadržale su opću rezervu u pogledu prijedloga kao takvog.

Zasad su sve delegacije zadržale analitičku rezervu na tekst.

Delegacije CZ, DK i UK zadržale su parlamentarnu analitičku rezervu. Komisija je u ovoj fazi potvrdila svoj izvorni prijedlog i zadržala analitičku rezervu na sve njegove promjene.

Europski parlament donio je svoje mišljenje 2. travnja 2009.² u okviru postupka savjetovanja. Nakon stupanja na snagu Ugovora iz Lisabona 1. prosinca 2009. prijedlog je sada obuhvaćen člankom 19. Ugovora o funkcioniranju Europske unije te je stoga u Vijeću, nakon dobivanja *suglasnosti* Europskog parlamenta, potrebna jednoglasnost.

² Vidjeti dokument A6-0149/2009.

II. RAD VIJEĆA TIJEKOM RUMUNJSKOG PREDSEDANJA

Radna skupina za socijalna pitanja nastavila je ispitivanje prijedloga,³ na temelju niza prijedloga predsjedništva⁴ u vezi s izradom teksta koji su usmjereni na nekoliko pitanja, uključujući diskriminaciju na temelju više razloga, diskriminaciju na temelju pretpostavki, navođenje na diskriminaciju, proporcionalne razlike u postupanju, pristup robi i uslugama te pristupačnost. Predsjedništvo je ujedno pojednostavnilo tekst u skladu s postojećim načelima izrade zakonodavstva.

(a) Dodatna pojašnjenja ključnih koncepata

i. Diskriminacija na temelju više razloga (članak 2. stavak 3.-a i uvodna izjava 12.ab)

Slijedom doprinosa delegacija predsjedništvo je predložilo da se taj koncept smjesti u zaseban stavak i izvršilo je terminološko usklađivanje zamijenivši izraz „višestruka diskriminacija” izrazom „diskriminacija na temelju više razloga”. Određene delegacije izrazile su dvojbe u vezi sa sužavanjem koncepta diskriminacije na temelju više razloga na četiri razloga iz prijedloga. Međutim, tijekom sastanka Radne skupine 16. svibnja velika većina delegacija složila se s provedenim izmjenama navedenog koncepta.

ii. Diskriminacija na temelju pretpostavki (članak 2. stavak 2. točka (d-a) i uvodna izjava 12.a)

Predsjedništvo je u članak 2. stavak 2. unijelo novi podstavak koji se odnosi na koncept „diskriminacije na temelju pretpostavki”, koji je tijekom prethodnih faza rasprave unesen u uvodne izjave. Prijedlog predsjedništva dobio je široku potporu. Međutim, jedna delegacija izrazila je zabrinutost u vezi s prijenosom definicije izraza „diskriminacija na temelju pretpostavki” u nacionalno pravo zbog toga što se upotrebljavaju i glagol „assume” (pretpostaviti) i glagol „perceive” (percipirati).

³ Sastanci su održani 2. travnja i 16. svibnja.

⁴ Dokumenti 7852/19 i 8812/19.

iii. Navođenje na diskriminaciju (članak 2. stavak 2. točka (d-b))

Koncept „navođenja na diskriminaciju” uveden je novim podstavkom članka 2. stavka 2. Predsjedništvo je delegacijama objasnilo da koncept nema službenu definiciju, ali je obuhvaćen drugim postojećim direktivama o jednakom postupanju kako bi zaštita od diskriminacije bila opsežnija. Ujedno je navedeno da se radi o području koje se može razvijati s pomoću sudske prakse.

(b) **Proporcionalne razlike u postupanju (članak 2. stavak 7. i uvodne izjave 15. i 15.a)**

Mnoge delegacije izrazile su snažnu volju za osiguravanjem usklađenosti prijedloga sa zahtjevima Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom i pojednostavnjenjem teksta. U sklopu tih nastojanja predsjedništvo je ujedno predložilo brisanje stavka o proporcionalnim razlikama u postupanju na temelju dobi i invaliditeta u kontekstu pružanja financijskih usluga. To je bio rezultat opsežnih rasprava o mogućnosti dopuštanja proporcionalnih razlika u postupanju na temelju aktuarskih načela i statističkih podataka, a da se pritom zdravstveno stanje osobe nužno ne povezuje s njegovim ili njezinim invaliditetom. Ipak, nekoliko delegacija izrazilo je dvojbe u pogledu brisanja tog stavka, navevši da je to pitanje već razmotreno u prethodnim fazama rasprave o prijedlogu i da je važno zadržati te odredbe u pogledu usluga osiguranja te bankarskih i drugih financijskih usluga. Predsjedništvo je zaključilo da su potrebne dodatne rasprave i precizna prilagodba.

(c) **Pristup robi i uslugama (članak 3. stavak 1. točka (d))**

U odredbi o pristupu robi i uslugama predsjedništvo je predložilo brisanje teksta „koje se nude izvan okvira privatnog i obiteljskog života” i zadržavanje samo onog dijela koji glasi „koje su dostupne javnosti”. Prijedlog je proizišao iz rasprava o mogućnostima ponude robe i usluga u okviru privatnog života, a da su one pritom dostupne javnosti (npr. na društvenim medijima i platformama) te o tome predstavljaju li takve situacije diskriminaciju. Mali broj delegacija nije mogao podržati predloženo brisanje i zatražio je povratak na prethodnu formulaciju. O toj odredbi bit će potrebne dodatne rasprave.

(d) **Odredbe o invaliditetu**

U prijedlozima predsjedništva za nacrt teksta odredbe o invaliditetu dodatno su pojašnjene, a reference na Konvenciju UN-a o pravima osoba s invaliditetom usklađene su u cijelom tekstu. Konkretno, u uvodnoj izjavi 20.ab dodatno je naglašena važnost osiguravanja pristupačnosti za osobe s invaliditetom na ravnopravnoj osnovi s ostalima.

III. ZAKLJUČAK

Tijekom rumunjskog predsjedanja postignut je konkretan napredak u vezi s nizom pitanja. Unatoč širokoj potpori ciljevima predložene direktive, prije nego što se postigne potrebna jednoglasnost u Vijeću, potrebni su tehnički rad i daljnje političke rasprave.